

Tecil terkin uygulaması kapsamında satın alınan mallara ait bedelin dövize endeksli olarak belirlenmesi durumunda, ortaya çıkan aleyhte kur farkları ihracatçı tarafından düzenlenecek fatura ile belgelendirilecek ve kur farkı üzerinden katma değer vergisi

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.55/5511- 2329 / 4043
Tarih	28.01.2005

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI :B.07.0.GEL.0.55/5511- 2329

KONU:

.....

İLGİ: 22.07.2004 tarihli dilekçeniz.

Bakanlığımıza vermiş olduğunuz ilgide kayıtlı dilekçede, yurtiçi teslimler ile ihracat kayıtlı teslimler nedeniyle, fatura bedeli tahsil edilmeden önce, değerlendirme sonucu oluşacak aleyhte oluşan kur farklarına fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği hususunda Bakanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Vergi Usul Kanunu'nun,

229. maddesinde, "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." hükmüne,

280. maddesinde de "Yabancı paralar borsa rayici ile değ erlenir. Borsa rayicinin takarr r nde muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değ erlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur..." hükümüne yer verilmiştir.

163 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde a ıklanđıėı üzere, yatırımın finansmanı ve sabit kıymet edinimi dolayısıyla oluşan kur farklarının, aktifleştirme tarihine kadar olan kısmının maliyete intikal ettirilmesi, aktifleştirildikten sonraki döneme ilişkin olanların ise seçimlik hak olarak doğrudan gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmek suretiyle amortismanına tabi tutulması mümkün bulunmaktadır.

Bu hükümler çerçevesinde;

-Faturanın tanzim edildiği tarih ile bakiye ödemelerin yapıldığı tarihler arasında oluşan kur farkları için ilk teslimde düzenlenen faturaya atıf yapılmak suretiyle fatura düzenlenmesi,

- Oluşacak aleyhte kur farklarının kambiyo gideri, lehte kur farklarının ise kambiyo geliri olarak değ erlendirilmesi gerekmektedir.

- Aleyhte oluşan kur farklarının dönem sonuna kadar oluşan kısmının maliyetle ilişkilendirilmesi, aktifleştirildikten sonraki doneme ilişkin olanların ise seçimlik hak olarak kambiyo geliri olarak değ erlendirilmesi veya maliyete intikal ettirilmek suretiyle amortismanına tabi tutulması gerekecektir. Ayrıca, daha sonraki dönemlerde, seçimlik hak olarak hangi hak kullanılmışsa o yönteme göre işlem yapılmasına devam edilecektir.

Diğer taraftan, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11/1-c maddesinde, imalatçılar tarafından ihracatçılara ihraç kayıtlı yapılan mal teslimlerine ilişkin katma değer vergisinin ihracatçılar tarafından ödenmeyeceği, mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek bu verginin vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil edileceği, söz konusu malların ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren üç ay içinde ihraç halinde tecil edilen verginin terkin edileceği hüküm altına alınmış uygulamanın usul ve esasları da çeşitli tarihlerde yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Tebliğleri ile belirlenmiş ve 05.05.2004 tarihli ve 14 sayılı Numaralı Katma Değer Vergisi Sirküleri ile de yurt içi teslimler ile ihraç kayıtlı teslimlerde aleyhte oluşan kur farklarının vergilendirilmesine ilişkin esaslar açıklanmıştır.

31.07.2004 tarihli ve 25539 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5228 sayılı Kanunun 59/2-b maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11/1-c maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan miktardan" ibaresi "ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra kalan tutardan" olarak değiştirilmiştir.

Bu düzenlemeler çerçevesinde, tecil terkin uygulaması kapsamında satın alınan mallara ait bedelin dövizde endeksli olarak belirlenmesi durumunda, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği tarih ile ödeme tarihi arasında ortaya çıkan **aleyhte kur farkları** ihracatçı tarafından düzenlenecek fatura ile belgelendirilecek ve kur farkı üzerinden katma değer vergisi hesaplanmak suretiyle ihracatçı tarafından beyan edilerek ödenecektir.

Söz konusu hesaplanan katma değer vergisi imalatçı tarafından genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılacak, ihracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilecek katma değer vergisi ise ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra kalan tutardan fazla olamayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026